

Conselleria de Benestar Social
Hble. Sr. Conseller
Ps. Albereda, 16
VALÈNCIA - 46010

=====
Ref. Queja nº 080982
=====

(Assumpte: reconeixement de la situació de dependència i del dret a les prestacions del sistema)

Hble. Sr.,

Justifiquem recepció del seu escrit en relació amb la queixa de referència, iniciada a instància de la Sra. (...) sobre l'assumpte esmentat. De l'escrit, de la documentació aportada per la interessada i de totes les actuacions es dedueix que el 3 d'octubre de 2007 va sol·licitar la valoració i les ajudes a què es referix la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (Llei de la dependència) per a la seua germana, (...). En l'informe de 24 de juliol de 2008 diu textualment:

“(...) En relació amb la sol·licitud de reconeixement de situació de dependència i atés que consta la falta de dades o documents preceptius en l'expedient, l'informe que hem requerit la persona interessada perquè esmene o aporte els documents necessaris per a l'expedient”.

Vam donar trasllat a la interessada del contingut de l'informe remés per l'administració amb l'objecte que, si ho considerava oportú, presentara un escrit d'al·legacions, i així ho va fer mitjançant escrit amb registre d'entrada en esta institució el dia 28 d'agost d'enguany, a fi d'informar que la Conselleria no li ha requerit cap documentació.

Amb estos antecedents, passem a resoldre l'expedient.

L'art. 1 de la Llei de la dependència crea un dret subjectiu per a les persones en situació de dependència en els termes establits en les lleis. Este dret està compost per un nivell mínim, igual per a tots els espanyols, finançat exclusivament per l'Administració General de l'Estat (arts. 1, 7,1r i 9 de la Llei). El RD 614/2007 va fixar este nivell mínim per als distints graus de dependència en 2007 i el RD 6/2008 per a 2008.

Existix un segon nivell fixat mitjançant acords entre l'Administració General de l'Estat i cada comunitat autònoma (arts.8.2n i 10 de la Llei). L'acord amb la Comunitat Valenciana va ser subscrit el 21 de desembre de 2005 (DOCV 15-1-2008) i preveu, entre altres punts, el nivell mínim i les ajudes econòmiques per a facilitar l'autonomia personal (clàusules 3a.4 i 4a). El RD 727/2007, de 8 de juny, va establir les intensitats de protecció dels serveis i les quanties de les prestacions econòmiques dels dos nivells del grau III de dependència, i van ser actualitzades per al 2008 i s'hi van afegir les del grau II, nivell 2, mitjançant el RD 7/2008, d'11 de gener.

Finalment, existix un tercer nivell de finançament exclusivament autonòmic (art. 7.3r de la Llei). En este tercer nivell a la Comunitat Valenciana s'ha establert fins a un 15% addicional per a prestacions econòmiques (art. 23.1.a) de l'Ordre de la Conselleria de Benestar Social de 5 de desembre de 2007).

Fins ací la referència a les prestacions. La Llei aposta per un ampli ventall de prestacions tècniques, preferentment sobre les prestacions econòmiques. El Catàleg de Serveis del Sistema, recollit en l'article 15, és el següent:

- Els serveis de prevenció de les situacions de dependència i els de promoció de l'autonomia personal.
- Servei de teleassistència.
- Servei d'ajuda a domicili:
 - Atenció de les necessitats de la llar.
 - Cures personals.
- Servei de Centre de Dia i de Nit:
 - Centre de Dia per a majors.
 - Centre de Dia per a menors de 65 anys.
 - Centre de Dia d'atenció especialitzada.
 - Centre de Nit.
- Servei d'Atenció Residencial:
 - Residència de persones majors en situació de dependència.
 - Centre d'atenció a persones en situació de dependència, quant als distints tipus de discapacitat.

La intensitat de protecció de cadascun dels serveis prestats ha estat objecte de desenvolupament reglamentari a través del RD 727/2007, com s'ha indicat.

La llei regula escassament el procediment per a obtenir les ajudes i prestacions (art. 28) i es referix a la forma d'iniciar-lo, la valoració i l'elaboració del programa individual d'atenció com a instrument que definirà les prestacions adequades a cada cas. El Consell va aprovar el Decret 171/2007, de 28 de setembre, pel qual s'establix el procediment per a reconèixer el dret a les prestacions del sistema valencià per a les persones dependents.

Esquemàticament, el procediment consistix a: presentar la sol·licitud, esmenar-la si escau, realitzar la valoració en el domicili, realitzar l'informe social, elaborar el programa individual d'atenció, negociar-lo i emetre una resolució. El termini màxim per a resoldre és de sis mesos (art. 10.2 del Decret) i els efectes econòmics de la resolució favorable ho són des de l'endemà de la presentació de la sol·licitud (arts. 10.4 del Decret).

La falta de compliment dels terminis per a resoldre expedients comporta la inobservança de la normativa aplicable respecte d'això. En efecte, es vulnera el que disposa l'article 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que determina que el termini màxim en què ha de notificar-se la resolució expressa serà el fixat per la norma reguladora del procediment corresponent.

L'article 47 de la Llei 30/1992 estableix que l'observança dels terminis és obligatòria i el seu article 41, igualment, obliga a adoptar les mesures oportunes per a remoure els obstacles que impedisquen, dificulten o retarden l'exercici ple dels drets de les persones interessades o el respecte als seus interessos legítims, i disposar el que siga necessari per a evitar i eliminar qualsevol anormalitat en la tramitació dels procediments. Amb independència que l'article 43.1 estableix els efectes de la falta de resolució expressa (silenci administratiu), l'administració té obligació expressa de resoldre, de conformitat amb l'article 42 de la Llei 30/1992.

L'Estatut d'autonomia valencià estableix:

Sense perjudici del que disposa la legislació bàsica de l'Estat, una llei de les Corts regularà el dret a una bona administració (art.9.1). (...) tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i en un termini raonable i a gaudir de serveis públics de qualitat (art. 9.2). (...) en tot cas, l'actuació de la Generalitat se centrarà primordialment en els àmbits següents: (...) la no-discriminació i els drets de les persones amb discapacitat i les seues famílies a la igualtat d'oportunitats (art.10.3). (...) la Generalitat, d'acord amb la Carta de Drets Socials, garantirà, en tot cas, a tota persona afectada de discapacitat, el dret a les prestacions públiques necessàries per a assegurar la seua autonomia personal, la seua integració socioprofessional i la seua participació en la vida social de la comunitat (art. 13.1). (...) la Generalitat procurarà a les persones afectades de discapacitat la seua integració mitjançant una política d'igualtat d'oportunitats i mesures d'acció positiva, i garantirà l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, edificis i serveis públics (art. 13.2). (...) la Generalitat garantirà el dret d'accés a un habitatge digne dels ciutadans valencians. Per llei es regularan les ajudes per a promoure este dret, especialment en favor de (...) persones afectades per discapacitat (art. 16).

La Llei de la dependència va entrar en vigor el dia 16 de desembre de 2007 (disposició final novena), si bé subjecta a un règim de transitorietat segons el qual en el 2007 haurien de ser valorats els dos nivells de dependència del grau III (disposició final primera). Tanmateix, l'Administració General de l'Estat va aprovar el barem de valoració mitjançant RD 504/2007, de 20 d'abril (BOE 21-4-2007), el nivell mínim de protecció per RD 614/2007, d'11 de maig (BOE 12-5-2007), les intensitats de les prestacions per RD 727/, de 8 de juny (BOE 8-6-2007), i encara es troben pendents de promulgació els reglaments sobre el copagament i l'acreditació de les empreses prestadores de serveis. Per tant, el desenvolupament normatiu de la Llei de la dependència, responsabilitat de l'Administració General de l'Estat, no ha sigut diligent i és incomplet, però no ens correspon ni ens està permès per la nostra llei reguladora investigar aquella administració.

Pel que fa a la nostra Comunitat, el Decret 171/2007, de 28 de setembre (DOCV 3-10-2007), va establir el procediment per al reconeixement de les prestacions de

la dependència i sengles ordres de la Conselleria de Benestar Social de 5 de desembre de 2007 (DOCV 10-12-2007) van regular el procediment d'elaboració del Programa individual d'atenció (PIA) i el règim de les prestacions.

Quant a la responsabilitat d'ambdues administracions, central i autonòmica, el conveni de col·laboració es va subscriure el 21 de desembre de 2007 (DOCV 15-1-2008).

Per tant, li **RECOMANE** que, al més aviat possible, resolga l'expedient a què es referix la present resolució i reconega i atorgue les prestacions que corresponguen, d'acord amb la valoració i el programa individual d'atenció.

Li agrairim que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta la recomanació o, si s'escau, els motius que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, igualment, que a partir del mes següent a la data en què s'ha dictat la present resolució, serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

Carlos Morenilla Jiménez
Síndic de Greuges, e.f., de la Comunitat Valenciana